

Spis treści

1	Helena Kędzia, Janusz Strzyżewski	
	ROZWÓJ NARZĄDÓW PŁCIOWYCH ŻEŃSKICH	11
	Rozwój gruczołów płciowych	11
	Rozwój jajowodów, macicy i pochwy	14
	Rozwój narządów płciowych zewnętrznych	15
2	Janusz Strzyżewski	
	BUDOWA NARZĄDÓW PŁCIOWYCH ŻEŃSKICH	17
3	Witold Michońkiewicz, Janusz Strzyżewski	
	WADY WRODZONE NARZĄDÓW PŁCIOWYCH ŻEŃSKICH	21
	Brań pochwy i macicy	21
	Niedorozwój macicy	22
	Zdwojenia częściowe i całkowite pochwy i macicy	22
	Pochwa i macica szczątkowa	23
	Przegrody pochwy i macicy	24
	Zarośnięcia narządów płciowych	25
	Wierzchniactwo, spodziewstwo, odbył przedśionkowy	26
	Objawy kliniczne i rozpoznawanie wad narządów płciowych	27
	Leczenie wad wrodzonych	28
4	Witold Michońkiewicz, Zbigniew Słomko	
	URAZY NARZĄDÓW PŁCIOWYCH	30
	Rany sromu i krocza	30
	Urazowy krwiak sromu	31
	Rozdarcie błony dziewiczej i przedśionka pochwy	32
	Rozdarcie pochwy	32
	Przebiec macicy	33
	Przyczyny przebiecia macicy	33
	Miejsce i mechanizm przebiecia	33
	Zadawnione pęknięcie szyjki macicy	34
	Zadawnione pęknięcie krocza III stopnia	35
5	Witold Michońkiewicz, Zbigniew Słomko	
	ZMIANY POŁOŻENIA NARZĄDÓW PŁCIOWYCH	37
	Prawidłowe położenie macicy	37
	Czynniki utrzymujące narządy płciowe w prawidłowym położeniu	37
	Zmiany położenia macicy i ich klasyfikacja	38
	Nadmierne przodozgięcie macicy	41
	Obniżenie i wypadanie narządów płciowych	41

6 Witold Micholukiewicz, Zbigniew Słomko UROLOGIA GINEKOLOGICZNA 47

Nietrzymanie moczu	47
Układ zamykający pęcherz moczowy	47
Wysiłkowe nietrzymanie moczu	48
Przetoki moczowe	50
Przetoka pęcherzowo-pochwowa	51
Przetoka moczowodowo-pochwowa	52
Zapalenie cewki moczowej	53
Zapalenie pęcherza moczowego	53

7 Witold Micholukiewicz, Józef Kuczyński ZAPALENIA NARZĄDÓW PŁCIOWYCH 55

Zapalenie sromu	57
Świąd sromu	59
Zapalenie-ropień gruczołu przedstonkowego większego (Bartholina)	60
Zapalenie pochwy	61
Zapalenie szyjki macicy	64
Zapalenie błony śluzowej macicy	65
Zapalenie przydatków	67
Ropień zagłębienia odbytniczo-macicznego (jamy Douglasa)	73
Zapalenie przymacicza	73
Zapalenie otrzewnej miednicy mniejszej	75
Rzęsistkowica	76
Grzybica	79
Grzybica wywołana drożdżkami	79
Promienica	79
Gruźlica narządów płciowych	80
Gruźlica jajowodów	80
Gruźlica jajników	81
Gruźlica macicy	81
Gruźlica szyjki macicy	81
Gruźlica sromu i pochwy	81
Rzeżączka	82
Kiła	83
Kłykciny kończyste	84

8 ENDOKRYNOLOGIA GINEKOLOGICZNA 87

Fizjologia narządów płciowych — Józef Baron	87
Układ podwzgórzowo-przysadkowy	87
Czynność dokrewna jajników	89
Mechanizm regulacji czynności osi podwzgórze-przysadka-jajnik	92
Cykl płciowy u kobiety	92
Symptomatologia endokrynologiczna — Józef Baron	96
Zaburzenia cyklu miesięczkowego	96
Objawy somatyczne	99
Objawy wegetatywne i psychiczne	103
Pokwitanie — Józef Baron	105

Fizjologia okresu pokwitania	105
Patologia okresu pokwitania	107
Okres przekwitania i starości — Józef Baron	113
Zaburzenia rozwoju płciowego — Józef Baron, Alina Warenik-Szymaniewicz	118
Dysgeneza gonad	123
Obojnactwo rzekome męskie	126
Obojnactwo prawdziwe	129
Obojnactwo rzekome żeńskie	130
Wady rozwojowe zewnętrznych i wewnętrznych narządów płciowych	132
Zaburzenia czynnościowe jajników — Józef Baron	134
Podwzgórzowa niewydolność jajników	135
Przysadkowa niewydolność jajników	143
Pierwotna niewydolność jajników	148
Objawowa niewydolność jajników prawdziwa	155
Objawowa niewydolność jajników rzekoma	158
Zespół napięcia przedmiesiączkowego — Józef Baron	160
Bolesne miesiączkowanie — Józef Baron	161
Leczenie hormonalne — Józef Baron	163
Leki hormonalne i ryzyko ich stosowania	163
Schematy lecznicze	165

9 ONKOLOGIA GINEKOLOGICZNA 173

Wstęp — Witold Michałkiewicz, Szczęśny Simm	173
Podział nowotworów — Witold Michałkiewicz, Szczęśny Simm	173
Epidemiologia nowotworów — Witold Michałkiewicz, Szczęśny Simm	174
Zachorowalność	175
Umieralność	175
Chorobowość	177
Organizacja walki z rakiem — Witold Michałkiewicz, Szczęśny Simm	177
Profilaktyka	178
Wykrywanie	178
Nowotwory sromu — Witold Michałkiewicz, Tadeusz Pisarski, Maria Woźna	182
Stany przedrakowe	182
Nowotwory nabłonkowe złośliwe	183
Nowotwory nienabłonkowe złośliwe	190
Nowotwory niezłośliwe sromu	192
Nowotwory pochwy — Witold Michałkiewicz, Aurelia Rucka, Maria Woźna	192
Nowotwory złośliwe	193
Nowotwory niezłośliwe	197
Nowotwory szyjki macicy — Witold Michałkiewicz, Szczęśny Simm, Tadeusz Pisarski	199
Nadżerka części pochwowej szyjki macicy	199
Stany przedrakowe	206
Rak szyjki macicy	219
Mięśniaki szyjki macicy	232
Mięsak groniasty	232

Nowotwory trzonu macicy — Witold Michałkiewicz, Tadeusz Pisarski,	
Aurelia Rucka, Maria Wolna	234
Nowotwory nabłonkowe	235
Nowotwory mezenchymalne	248
Nowotwory jajnika — Witold Michałkiewicz, Tadeusz Pisarski, Maria	
Wolna	260
Nowotwory nabłonkowe	267
Nowotwory specyficzne dla gonad	281
Nowotwory z pierwotnej komórki rozrodczej	289
Gonadoblastoma	297
Nowotwory łącznotkankowe	298
Nowotwory przerzutowe	300
Nowotwory jajowodu — Tadeusz Pisarski	303
Rak jajowodu	303
Radioterapia i chemioterapia nowotworów kobiecych narządów płcio-	
wych — Szczepny Simm, Maria Wolna	305
Radioterapia	305
Chemioterapia	309

10 Tadeusz Pisarski, Maria Wolna GRUCZOLISTOŚĆ 316

11 PŁODNOŚĆ I NIEPŁODNOŚĆ 323

Wstęp — Witold Michałkiewicz, Tadeusz Rucki	323
Niepłodność kobieca — Józef Kuczyński	325
Diagnostyka niepłodności	325
Jajowodowe przyczyny niepłodności	331
Jajnikowe przyczyny niepłodności	336
Maciczne przyczyny niepłodności	339
Szyjkowe przyczyny niepłodności	344
Pochwowe przyczyny niepłodności	347
Przyczyny niepłodności poza narządami płciowymi	349
Niepłodność męska — Witold Michałkiewicz, Tadeusz Rucki	352
Przyczyny niepłodności męskiej	352
Fizjologia czynności jądra	353
Zaburzenia czynności jądra	355
Kliniczna ocena płodności męczyzny	357
Infertilitas — Tadeusz Rucki	372
Zapobieganie ciąży — Tadeusz Rucki, Józef Kuczyński	374
Preparaty hormonalne	374
Kształtki wewnątrzmaciczne	379
Inne środki i metody stosowane u kobiet i męczyzn	381
Poradnictwo małżeńskie — Witold Michałkiewicz, Tadeusz Rucki	383
Zaburzenia życia płciowego w chorobach kobiecych — Janusz Strzy-	
żewski	386
Stany zapalne	386
Zmiany położenia narządów płciowych	387
Wady wrodzone	388
Stany pooperacyjne ginekologiczne	388
Krwawienia w związku ze spółkowaniem	389

Cykl miesięczkowy	390
Niepłodność	390
Okres przekwitania	390
Wstrzemiężliwość płciowa	391

12 Witold Michońkiewicz, Tadeusz Rucki GINEKOLOGIA WIEKU DZIECIĘCEGO 392

Rozwój i budowa narządów płciowych	393
Zewnętrzne narządy płciowe	393
Pochwa	393
Macica	394
Jajniki	394
Rozwój sutków	394
Symptomatyka schorzeń ginekologicznych wieku dziecięcego	395
Badanie ginekologiczne	395
Najczęstsze schorzenia wieku dziecięcego	395

13 DIAGNOSTYKA 400

Badanie ginekologiczne — Henryk Bręborowicz	400
Wywiad	400
Badanie ginekologiczne zestawione (dwuręczne)	403
Badanie stanu ogólnego	405
Podsumowanie wyników badania	405
Diagnostyka endokrynologiczna — Józef Baron, Ryszard Hyla	405
Badania kliniczne	406
Podstawowe badania endokrynologiczne	407
Specjalne badania endokrynologiczne	410
Próby czynnościowe hormonalne	413
Badania radiologiczne i izotopowe w diagnostyce chorób narządów płciowych wewnętrznych — Teresa Klimontowicz	416
Ogólne badania radiologiczne	416
Badanie narządów miednicy mniejszej z zastosowaniem środków cieniujących	419
Badanie histopatologiczne — Tadeusz Pisarski	423
Materiał	423
Diagnostyka	427
Diagnostyka cytologiczna — Eugeniusz Grys	428
Biologia pochwy	428
Cytodiagnostyka hormonalna	430
Cytodiagnostyka onkologiczna	433
Diagnostyka cytogenetyczna — Alina Warenik-Szymankiewicz, Euge- niusz Grys	435
Badania diagnostyczne w niepłodności — Józef Kuczyński	439
Badanie drożności jajowodów	439
Badanie nasienia — Tadeusz Rucki	446
Warunki pobrania i badania nasienia	446
Podstawowe badanie nasienia	446
Poszerzone badanie nasienia	449
Pośrednie badanie nasienia	450
Skorowidz	451